

„Eesti Politseilehe“ sisuigiraamatukogu.

1926 a.

No. B. 5572.

Lhk.

Lhk.

I. Üldsulised kirjutused:

Abinõudest kuritegude jälgimisel	454	Kalliskivide salavedu Ühisriikidesse	255
Administratiiv-asutuste mitteseaduspärasest otsustest — Eugen Maddison	145	Kaotatud ja leitud asiadest — E. Kübarsepp	49, 65
Administratiiv-kohtu kontroll ja kindralkuberner — Eug. Maddison	570	Kas liht- või erivolitus? — Eugen Maddison	217
Ajakirjandus, kohus ja politsei — R. Patzner	296	Kas likvideerimine? — H. Vaev	603
Altkäemaks N. S. järele — A. Kann	713	Kas on võimalik meie politsei koosseise veel vähendada? — H. Vaev	135
Altkäemaksust — H. Vaev	308	Kas politseileht või administratiiv-õiguslik aegkiri? — E. Kübarsepp	734
Ametsladusest — Eug. Maddison	497	Kas pööre riigikohtu praktikas? — Eugen Maddison	289
Ametsõidu tasust ja amettegevuse piirkonnast	555	Kas võib kaevata administratiiv-kohtu korras kindralkubeneri otsuste, korralduste jne. peale? — Eug. Maddison	113
Asjaajamise lihtsustamisest politseis — O. Liis	167	Kas võib politseinik seaduse seletaja olla? — H. Vaev	291
Asjaajamisest välispolitsei alluvate asutuste kantseleides — O. Angelus	54	Kas võiks kohtu-uurijaid kaotada?	4
Avalikkude ettekannete seadus ja kino	38	Kehakasvatus New-Yorgi politseikoolis	153
Avalikud ettekanded ja tähtsamaid jooni avalikkude ettekannete seadusest — E. Mets	532	Kehaline kasvatus Läti politseis	238
Berliini politseipreisiidumi osakond I-a.	116	Kiirkirja tarvitusele võtmine riigiasutustes	409
Berliini politsei tehnilised abinõud	482	Kindral-kubeneri võimupiiridest perioodiliste trükitoodete suhtes sõjaseisukorra maksuvuse ajal — Eug. Maddison	33
Berliini rahvusvaheline politseikongress ja üldine politseikonverents — O. Angelus	747, 764	Kirjanduse alalt	723
Berliini 1926. a. politseinäitus — O. Angelus	329	Kirjavõrdlemise meetodist — Dr. H. Schneickert	624
Berliini tuletõrjeselts 1851.—1926.	612	Kirjutusmasin Sherlock-Holmes'i osas	786
De facto-asutuste tegevuse seaduslikkusest — Eug. Maddison	18	Koerad kuritegijatena	12
„Eesti Politseilehe“ alustamine ja aegkirja viie esimese ilmumisaasta ajalugu — O. Angelus	731	Kohtu-uurijate ja politsei koostöötamisest kuritegude jälgimisel	70
„Eesti Politseileht“ ja kaastöö — Eug. Maddison	735	„Kolmas punkt“ ja riigiteenistuse seaduse § 42. — Eug. Maddison	553
„Eesti Politseileht“ ja tegelised juristid — Th. Rõuk	730	Komissariaatide likvideerimisest maal — O. Liis	293
„Eesti Politseilehele“ viiendaks aastapäevaks — K. Einbund	730	Komissariaatide likvideerimisest maal	306
Eesti Vabariigi hümn'i õiguslik alus — M. Morrison	529	Konstaabel A. Viik'i 35-aastane teenistusjuubel	41
Eesti Vabariigi hümn'i kaitseks — H. Vaev	466	Konstaablite korteriolude parandamisest	198
Enesetapmine Ungaris	469	Konstaablite korteriolude parandamisest maal	136
Enne ja pärast 1. detsembrit 1924 a. — M. Morrison	515	Konstaablite kviitungiraamatutest — O. Liis	104
Esperanto alalt	13	Konstaabli töötingimustest maal	439
Ettekuulutajad ja kriminaalpolitsei	332	Korjandusest politseiametnikkude abiandmise kapitali heaks	619
Hispaania politsei — Dr. Julio Bronta	8	Korrapidamisest laatadel	101
Huik, A., Võru-Petseri politseikomissar	223	Kriminaalkuritegude jälgimine — S. Tage-Jensen	235, 268, 436, 716
Hädavajalik korraldus — Eug. Maddison	417	Kriminaal-kutsekirjandus ja kuritegijad — A. Liit	738
Inglismaa naispolitsei	334	Kriminaal-muuseumide sisseseadmine ja nende tähtsus politseinikkude koolitamisel — Dr. jur. Palitzsch	133, 150
Inimesed salakaubana	23	Kriminaalseminar Leipzgis — Dr. H. Liepmann	594
Intervjuu-Berliini Schupo'ga — H. Tann	673	Kuidas arendada kuritegude jälgimise praktikat? — A. Liit	347
Isikutunnistused ja kodakondsuse seadus — E. Mets	617	Kunstlik kära — varaste võte — Dr. E. Anuschat	592
Isikutunnistuste väljaandmisest meie uutes linnades — E. Mets	634	Kuritegijate sugukonnad	294
H. Jakobsen'i 25-aastane teenistusjuubel	779	Kuritegudest, mis pole toime pandud	519
Jalgrattasõit spordina	440	Kuritegude ärahoidmisest ja politsei nõuandekohtadest — A. Liit	780
Jiu-Jitsu — H. Tann	200	Leiubüroodest — E. Mets	665
Joobnud olek ja raturikkumised maal	119	Lendlehtedest — M. Morrison	453
Joobnud oleku astmed ja nende tähtsus — M. Morrison	604	Läti politsei küllasõit Tallinna ametvendade juure	350
Juhtnõõrid, ametnikkude reservi korralduse kohta, Vabariigi Valitsuse poolt 4. juunil 1926 a. vastu võetud	368	Made, Villem	298
Juurdluste toimetamine tulekahjude puhul	272		
Juurdluste toimetamist tuleks lihtsustada	418		
Juuremaksude sissenõudmise korrast — J. Kaiv	681, 697		
Kaiserdamm ehk enesetapmise-avenüü	692		

St 1849

	Lhk.		Lhk.
Maksude sissenõudmisest maal — O. Liis	481	Politsei neljajalgse abilised — H. Tann	786
Maksujõuetusest — H. Vaev	182	Politsei osa liigjoomise vastu võitlemisel — M. Morrison	362
Meie aja politseiasutused Egiptuses — M. Schair Bey	621	Politsei võimupiirid ja tegelik elu	104
Meie politsei arenemine ja tulevik — Joh. Sooman	741	Politseisport väljamaal ja meil — H. Tann	102
Millal ühing või liit tuleb asutatuks lugeda — Eugen Maddison	361	Politsei ülesannetest päranduse hoiu alal — J. Vender	761
Minu tähelepanekud rännakkolonnis liikumisel politseikooli ksv. kompaniiga Kadriorust koolini	274	Politsei ülesannetest valve alal vangist vabanejate järele — A. Mahoni	249, 265
Mis on poliitiline ühing? — Eugen Maddison	345	Praktilised näpunäited läbiotsimiste teostamiseks	576, 635
Mispärast sarnane leigus?	536	Psükotehnika ja politsei	406
Mis tuleb mõista distsiplinaarkorras tehtud lõpuliku otsuse all — Eug. Maddison	97	Psükotehnika, politsei ja tähelepanekud — M. Morrison	557
Muljeid Tallinna-Harju prefektuuri aastapäeva paraadist ja koosviibimisest 13. novembr. 1926 a.	702	Pärnu „supelusalmanak“ ja politsei	471
Mundrikandja politsei kriminaalteenistuses — M. Sonenberg	608	Rahvusvahelise kriminaalpolitseilise komisjoni teine korraline koosolek	421
Muudatustest politseiteenistuse alal	166	Rahvusvaheliste kuritegijate tagaajamine — E. T. Realthing	674
Mõnd alkoholsete jookide müügist	749	Rahykohtu tr. s. §§ 58 ja 58 ¹ tarvitamisest politsei praktikas — M. Morrison	587
Mõnd aruannetest politsei tegevuse üle toimetatud juurdluste alal	220	Ratsapolitsei turniir politseinäitusel Berliinis — H. Tann	770
Mõnd distsipliinist — R. Lehova	703	Ratsareservi võistluste ja mängude tagajärgedest	595
Mõnd kuritegijate hingeelust — M. Morrison	309	Relvade korrashoiust — R. Lehova	654
Mõnd naispolitseist — Dr. Barck	688	Riia politsei Tallinnas spordivõistlustel	324
Mõnd sidepidamisest — R. Lehova	638	Riia-Tallinna politseivahelised spordivõistlused Riias 2. ja 3. juulil 1926 a. — E. Mets	403
Mõnd vastuvaidlemata sissenõudmise korra-st mõni sõna politsei koosseisude kärpimisest	762	Riigi ja omavalitsuste maksude sissenõudmisest	196
Mõrtsukat ühinged usulisel alusel Indias	607	Riigikogu liigete tasuta sõidu seaduse puhul — Eug. Maddison	81
Mõtteid kuritegude põhjuste ja nende kõrvaldamise üle — H. Vaev	199	Riigikohtu kontroll ja sõjaseisukorra seadus — Eug. Maddison	633
Mälestusi ja mõtteid eesti politsei kaheksanda aastapäeva puhul	683	Riigikohtu otsus	257, 310
Naistega kauplemine	390	Ringkäik suurel Berliini politseinäitusel — A. Liit	639, 651, 669, 686, 701
New-Jersey välispolitsei koolitamine ja tegevus — H. Schwarkopf	21, 36	Röövmõrtsuka tabamine Koloveres — H. Vaev	383
New-Yorgi politseist	72	Saksamaa välispolitseist	499, 538
Näidendikirjutaja mõrtsukana	784	Saksa välismaalaste seadus	466
Pauguta laskmine	252	Saladuslik haavamine	486
Pidude ja koosolekute registreerimisest	152	Salaküttimisest — H. Vaev	71
Piirivalve või tollinõukogu? — Eug. Maddison	177	Seadusandlise võimu delegatsioon — J. Kaiv	569, 585
Pimedad sündmused ja nende jälgimise meetod — A. Liit	379, 401	Seadus, mis täiendust vajaks — H. Vaev	222
Poliitilised parteid ja politsei — M. Morrison	219	Seltside, ühisuste ja nende liitude likvideerimisest — E. Kübarsepp	601
Poliitilisest kuritegevusest	51, 83	Seltskondliku julgeoleku delegaat — A. Tenson	743
Poliitiliste ühingute ja liitude kohused, ühingute ja nende liitude seaduse seisukohalt Eug. Maddison	531	Sikk, H., konstaabel	627
Politseiametnik kohtus süüdistaja osas	305	Simulantidest	39
Politseiametniku teenistuskäik Preisimaal	168	Simuleerimisest	423
Politsei ja kuritegevus Bulgaarias — E. Engelbrecht	501	Siseministeeriumi 1927/28 a. eelarve — O. Angelus	667
Politsei ja tänavliikumine — O. Angelus	380	Sporti alalt	239, 275
Politsei kaastegevusest perekonnaseisu registreerimisest — M. Morrison	782	Sporti tähtsusest rahvale — H. Tann	270
Politsei kandidaatide õpetamine ja kasvamine Inglismaal ja Walesis	183	Sportivõistluste ettevalmistamisest ja läbi viimisest — H. Tann	611
Politseikomissaride ülesannetest maal	327	Sport Berliini politseinäitusel — H. Tann	722
Politsei koosseisu koondamisest — E. Mets	589	Sport politseis — H. Tann	499
Politsei koosseisude vähendamisest — N. Reiman	739	Surmanuhtlusest	778
Politseileht ja tegeline politseitöö — A. Tamman	737	Suurlinna mängupõrgud	690
Politseileht kasvatusabinõuna — E. Mets	736	Sõjariistade kandmisest ja nende tarvitamisest — M. Morrison	574
Politseiline jälgimine, eeluurimine ja kohtu-uurijate instituudi ärakaotamine	349	Sõjaseisukorra küsimus 1-ses riigikogus — Eug. Maddison	745
Politseilisest jälgimisest, eeluurimisest, kriminaal- ja välispolitsei vahekorras	233	Särevere r. konstaabel G. Jürgenson'i 20-aastane teenistusjuubel	353
Politseilisest kaasabist korratuste likvideerimisest	198	Tallinna-Harju prefektuuri aastapäevaks 13. novembr. 1926 a.	682
		Tallinna-Harju prefektuuri õnnesoov	733

	Lhk.
Tallinna linna politsei asutamine ja aremine	86
Tapmine ja kultuurriigid	68
Tartu „Leitud asjade büroo“ korraldusest ja tegevusest	699
Tartu tervishoju jaoskonna politseikomissar Jaan Mägi 25-a. teenistusjuubel	424
Tartu-Valga abiprefekt O. Truus †	783
Teed ja sihid politsei kehakasvatuse alal — H. Tann	433
Tuletõrje seltsid ja politsei	719
Tähtsamate kuritegude jälgimine — A. Liit	5
19, 35, 68, 99, 115, 130, 147, 163, 178	
Tööstus Berliini politseinäitusel — H. Tann	705
Ujumisoskus ja politsei	560
Ungari riikliku politsei organisatsioonist — Dr. H. Dornig	719, 750
Usuühingute ja nende liitude õiguslik iseloom — Eug. Maddison	161
Uuest politseilisest karistamise seadusest	271
Uurimine rongide kokkupõrkamiste puhul	385
Uus Austria seadus pornograafilise kirjanduse vastu võitlemiseks	237
Uus karistusviis Ameerika Ühisriikides	502
Uus kriminaalpolitsei organisatsioon Saksamaal — Dr. V. Namöslowsky	85
Uusi töömehi politsei kehakultuuri alal	517
Valvekorrast politsei jaoskondades	538
Vastutusest distsiplinaar korras — Eug. Maddison	513
Veel kaitseesisukorrast — Eugen Maddison	649
Veel kord kohtu-uurijatest ja politseist	181
Veel kord koosseisude kokkutõmbamistest M. Morrison	636
Veel kord politseivalvest — A. Mahoni	572
Viis aastat kasvatustööd — Ed. Jürisson	733
Või müügi kontrollist siseturul — H. Vaev	273
Võitlus kerjamise vastu	364

	Lhk.
Võitlusest liigjoomise vastu politseilise hoolekande abil — Dr. F. Brandl	655, 671
Võitlusest salaviinamüügiga — H. Vaev	11
Väljasaatmisest ja elamise keelust sõjaseisukorra maksvuse ajal — Eugen Maddison	2
Württembergi politseikool — Boxler	119
Õigusmõistmise, kohtumõistmise ja valitsemise aktidest — J. Kaiv	377
Õnnetuste ärahoidmisest — H. Vaev	518
Äraandlik masinakiri	455
Ühe arvustuse puhul — Eugen Maddison	129
Ühe protsessi puhul — Eug. Maddison	193
Ühisriikide uus „National Police Bureau“	450
Ülemuse käskudest — Eugen Maddison	322
Ülesvõtteid Tallinna-Riia politseivahelistest spordivõistlustest 5. ja 6. juunil 1926 a.	366, 388
Ülesvõtteid politsei ratsareservi võistlustest 26. sept. 1926 a.	606
Ülesvõtteid Riia-Tallinna politseivahelistest spordivõistlustest 2. ja 3. juulil 1926 a.	419
II. Ametlik osa:	
14, 25, 42, 90, 121, 153	
170, 184, 203, 223, 238, 258, 275	
298, 312, 336, 353, 368, 392, 424	
441, 456, 471, 503, 521, 543, 563	
578, 595, 613, 627, 641, 657, 675	
693, 705, 723, 770	
III. Küsimused ja kostmised:	
29, 43, 61, 73	
93, 105, 141, 155, 174, 185, 205	
225, 241, 341, 414, 491, 521, 545	
563, 578, 613, 661, 678, 693, 709	
756	
IV. Kirjadest toimetusele:	43
V. Väljamaalt:	
26, 57, 91, 123, 139, 171	
259, 276, 337, 354, 368, 392, 411	
426, 457, 472, 488, 503, 658, 676	
706, 753	

	Lhk.		Lhk.
Maksude sissenõudmisest maal — O. Liis	481	Politsei neljajalgseid abilised — H. Tann	786
Maksujõuetusest — H. Vaev	182	Politsei osa liigjoomise vastu võitlemisel — M. Morrison	362
Meie aja politseiasutused Egiptuses — M. Schair Bey	621	Politsei võimupiirid ja tegelik elu	104
Meie politsei arenemine ja tulevik — Joh. Sooman	741	Politseisport väljamaal ja meil — H. Tann	102
Millal ühing või liit tuleb asutatuks lugeda — Eugen Maddison	361	Politsei ülesannetest päranduse hoiu alal — J. Vender	761
Minu tähelepanekud rännakkolonnis liikumisel politseikooli ksv. kompaniiga Kadriorust koolini	274	Politsei ülesannetest valve alal vangist vabanejate järele — A. Mahoni	249, 265
Mis on poliitiline ühing? — Eugen Maddison	345	Praktilised näpunäited läbiotsimiste teostamiseks	576, 635
Mispärast sarnane leigus?	536	Psüko tehnika ja politsei	406
Mis tuleb mõista distsiplinaarkorras tehtud lõpuliiku otsuse all — Eug. Maddison	97	Psüko tehnika, politsei ja tähelepanekud — M. Morrison	557
Muljeid Tallinna-Harju prefektuuri aastapäeva paraadist ja koosviibimisest 13. novembr. 1926 a.	702	Pärnu „supelusalmanak“ ja politsei	471
Mundrikandja politsei kriminaalteenistuses — M. Sonenberg	608	Rahvusvahelise kriminaalpolitseilise komisjoni teine korraline koosolek	421
Muudatustest politseiteenistuse alal	166	Rahvusvaheliste kuritegijate tagaajamine — E. T. Realthing	674
Mõnd alkoholsete jookide müügist	749	Rahukohtu tr. s. §§ 58 ja 58 ¹ tarvitamisest politsei praktikas — M. Morrison	587
Mõnd aruannetest politsei tegevuse üle toimetatud juurdluste alal	220	Ratsapolitsei turniir politseinäitusel Berliinis — H. Tann	770
Mõnd distsipliinist — R. Lehova	703	Ratsareservi võistluste ja mängude tagajärgedest	595
Mõnd kuritegijate hingeelust — M. Morrison	309	Relvade korrashoiust — R. Lehova	654
Mõnd naispolitseist — Dr. Barck	688	Riia politsei Tallinnas spordivõistlustel	324
Mõnd sidepidamisest — R. Lehova	638	Riia-Tallinna politseivahelised spordivõistlused Riias 2. ja 3. juulil 1926 a. — E. Mets	403
Mõnd vastuvaidlemata sissenõudmise korras mõni sõna politsei koosseisude kärpimisest	607	Riigi ja omavalitsuste maksude sissenõudmisest	196
Mõrtsukate ühinged usulisel alusel Indias	136	Riigikogu liigete tasuta sõidu seaduse puhul — Eug. Maddison	81
Mõtteid kuritegude põhjuste ja nende kõrvaldamise üle — H. Vaev	199	Riigikohtu kontroll ja sõjaseisukorra seadus — Eug. Maddison	633
Mälestusi ja mõtteid eesti politsei kaheksanda aastapäeva puhul	683	Riigikohtu otsus	257, 310
Naistega kauplemine	390	Ringkääk suurel Berliini politseinäitusel — A. Liit	639, 651, 669, 686, 701
New-Jersey välispolitsei koolitamine ja tegevus — H. Schwarkopf	21, 36	Röövmõrtsuka tabamine Koloveres — H. Vaev	383
New-Yorgi politseist	72	Saksamaa välispolitseist	499, 538
Näidendikirjutaja mõrtsukana	784	Saksa välismaalaste seadus	466
Pauguta laskmine	252	Saladuslik haavamine	486
Pidude ja koosolekute registreerimisest	152	Salaküttimisest — H. Vaev	71
Piirivalve või tollinõukogu? — Eug. Maddison	177	Seadusandlise võimu delegatsioon — J. Kaiv	569, 585
Pimedad sündmused ja nende jälgimise meetod — A. Liit	379, 401	Seadus, mis täiendust vajaks — H. Vaev	222
Poliitilised parteid ja politsei — M. Morrison	219	Seltside, ühisuste ja nende liitude likvideerimisest — E. Kübarsepp	601
Poliitilisest kuritegevusest	51, 83	Seltskondliku julgeoleku delegaat — A. Tenson	743
Poliitiliste ühingute ja liitude kohused, ühingute ja nende liitude seaduse seisukohalt Eug. Maddison	531	Sikk, H., konstaabel	627
Politseiametnik kohtus süüdistaja osas	305	Simulantidest	39
Politseiametniku teenistuskäik Preisimaal	168	Simuleerimisest	423
Politsei ja kuritegevus Bulgaarias — E. Engelbrecht	501	Siseministeeriumi 1927/28 a. eelarve — O. Angelus	667
Politsei ja tänavliikumine — O. Angelus	380	Sporti alalt	239, 275
Politsei kaastegevusest perekonnaseisu registreerimisest — M. Morrison	782	Sporti tähtsusest rahvale — H. Tann	270
Politsei kandidaatide õpetamine ja kasvamine Inglismaal ja Walesis	183	Sportivõistluste ettevalmistamisest ja läbi viimisest — H. Tann	611
Politseikomissaride ülesannetest maal	327	Sport Berliini politseinäitusel — H. Tann	722
Politsei koosseisu koondamisest — E. Mets	589	Sport politseis — H. Tann	499
Politsei koosseisude vähendamisest — N. Reiman	739	Surmanuhtlusest	778
Politseileht ja tegeline politseitöö — A. Tamman	737	Suurlinna mängupõrgud	690
Politseileht kasvatusabinõuna — E. Mets	736	Sõjariistade kandmisest ja nende tarvitamisest — M. Morrison	574
Politseiline jälgimine, eeluurimine ja kohtu-uuriijate instituudi ärakaotamine	349	Sõjaseisukorra küsimus 1-ses riigikogus — Eug. Maddison	745
Politseilisest jälgimisest, eeluurimisest, kriminaal- ja välispolitsei vahekorras	233	Särevere r. konstaabel G. Jürgenson'i 20-aastane teenistusjuubel	353
Politseilisest kaasabist korratuste likvideerimisest	198	Tallinna-Harju prefektuuri aastapäevaks 13. novembr. 1926 a.	682
		Tallinna-Harju prefektuuri õnnesoov	733

	Lhk.		Lhk.
Tallinna linna politsei asutamine ja arene- mine	86	Võitlusest liigjoomise vastu politseilise hoole- kande abil — Dr. F. Brandl	655, 671
Tapmine ja kultuurriigid	68	Võitlusest salaviinamüügiga — H. Vaev	11
Tartu „Leitud asjade büroo“ korraldusest ja tegevusest	699	Väljasaatmisest ja elamise keelust sõjaseisu- korra maksvuse ajal — Eugen Maddison	2
Tartu tervishoju jaoskonna politseikomissar Jaani Mägi 25-a. teenistusjuubel	424	Württembergi politseikool — Boxler	119
Tartu-Valga abiprefekt O. Truus †	783	Õigusmõistmise, kohtumõistmise ja valitse- mise aktidest — J. Kaiv	377
Teed ja sihid politsei kehakasvatuse alal — H. Tann	433	Õnnetuste ärahoidmisest — H. Vaev	518
Tuletõrje seltsid ja politsei	719	Äraandlik masinakiri	455
Tähtsamate kuritegude jälgimine — A. Liit	5	Ühe arvustuse puhul — Eugen Maddison	129
19, 35, 68, 99, 115, 130, 147, 163, 178		Ühe protsessi puhul — Eug. Maddison	193
Tööstus Berliini politseinäitusel — H. Tann	705	Ühisriikide uus „National Police Bureau“	450
Ujumisoskus ja politsei	560	Ülemuse käskudest — Eugen Maddison	322
Ungari riikliku politsei organisatsioonist — Dr. H. Dornring	719, 750	Ülesvõtteid Tallinna-Riia politseivahelistest spordivõistlustest 5. ja 6. juunil 1926 a.	366, 388
Usühingute ja nende liitude õiguslik ise- loom — Eug. Maddison	161	Ülesvõtteid politsei ratsareservi võistlustest 26. sept. 1926 a.	606
Uuest politseilisest karistamise seadusest	271	Ülesvõtteid Riia-Tallinna politseivahelistest spordivõistlustest 2. ja 3. juulil 1926 a.	419
Uurimine rongide kokkupõrkamiste puhul	385	II. Ametlik osa: 14, 25, 42, 90, 121, 153	
Uus Austria seadus pornograafilise kirjan- duse vastu võitlemiseks	237	170, 184, 203, 223, 238, 258, 275	
Uus karistusviis Ameerika Ühisriikides	502	298, 312, 336, 353, 368, 392, 424	
Uus kriminaalpolitsei organisatsioon Saksa- maal — Dr. V. Namõslovsky	85	441, 456, 471, 503, 521, 543, 563	
Uusi töömehi politsei kehakultuuri alal	517	578, 595, 613, 627, 641, 657, 675	
Valvekorras politsei jaoskondades	538	693, 705, 723, 770	
Vastutusest distsiplinaar korras — Eug. Maddison	513	III. Küsimused ja kostmised: 29, 43, 61, 73	
Veel kaitseisukorras — Eugen Maddison	649	93, 105, 141, 155, 174, 185, 205	
Veel kord kohtu-uurijatest ja politseist	181	225, 241, 341, 414, 491, 521, 545	
Veel kord koosseisude kokkutõmbamistest M. Morrison	636	563, 578, 613, 661, 678, 693, 709	
Veel kord politseivalvest — A. Mahoni	572	756	
Viis aastat kasvatustööd — Ed. Jürisson	733	IV. Kirjadest toimetusele:	43
Või müügi kontrollist siseturul — H. Vaev	273	V. Väljamaalt: 26, 57, 91, 123, 139, 171	
Võitlus kerjamise vastu	364	259, 276, 337, 354, 368, 392, 411	
		426, 457, 472, 488, 503, 658, 676	
		706, 753	

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLINE AEGKIRI.

Nr. 1 (211)

5. jaanuaril 1926 a.

VI. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.
 Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas " 500.—
 veerandaastas " 250.—
 Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas Mk. 800.—
 poolaastas " 400.—
 veerandaastas " 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 " " 2000.—	1/8 " " 500.—
1/3 " " 1350.—	1/16 " " 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—

Lehe eesküljel 75°/o, tekstis 100°/o kallim.

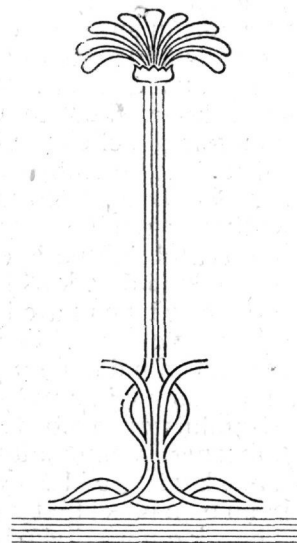
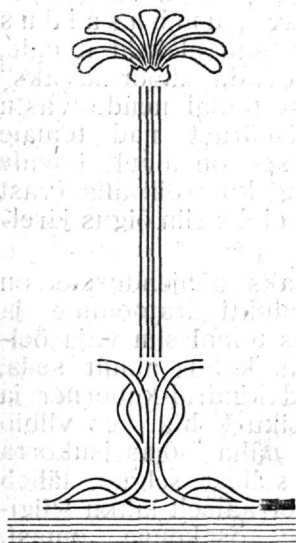
Adressi muutmine 30 mk.

Address kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Eugen Maddison, Väljasaatmisest ja elamise keelust sõjaseisukorra makvuse ajal. 2) Kas võiks kohtu-uurijaid ära kaotada? 3) A. Liit, Tähtsamate kuritegude jälgimine. 4) Dr. Julio Bronta, Hispaania politseist. 5) Hans Vaev, Võitlusest salaviinamüügiga. 6) Koerad kuritegijatena. 7) Esperanto alalt. 8) Ametlik osa. 9) Kuulutused.

Riigivanem Jaan Teemant.

Väljasaatmisest ja elamise keelust sõjaseisukorra maksvuse ajal.

Eugen Maddison.

3. novembril l. a. otsustas Riigikohus Evald - Voldemar, Hilda ja Theodor Vili-bergi nende alalisest elukohast (Naissaarelt) väljasaatmise asjas tühistada siseministri otsus 9. juulist 1925. a. ja asi siseministrile uueks otsustamiseks saata.

Hiljuti lõpulikus vormis kuulutatud otsuses leiame selle kohta järgmised motiivid: „Kaevatud otsuses, samuti ka Riigi-kohtule antud kirjalikus seletuses ei ole siseminister tähendanud, missugustes nimelt sündmustes avaldus kaebajate hädaohtlik olek Naissaarel maksvaleriigikorrale ja julgeolekule (v. S. k. II k. § 23 lisa § 18), mis andis põhjust neid V. S. k. II k. § 23 lisa § 19 p. 16 ja 17 põhjal Naissaarelt välja saata sisemaale. Sellega on Riigikohtult ära võetud võimalus selgusele jõuda, kas käesoleval korral oli siseministril faktilist alust kaebajate suhtes temale Vabariigi Valitsuse poolt 7. I. 1925. a. (R. T. nr. 9/10 — 1925. a.) antud võimu tarvitada või mitte, kuna kaebajad seletavad, et nemad niisuguse võimu tarvitamiseks põhjust ei olevat annud. Ei saa õigeks lugeda siseministri arvamist, et tema, kui kindral-kuberneri võimukandja, ei ole kohustatud omas otsuses väljendama neid faktilisi andmeid, mis kaebajate Naissaarelt väljasaatmiseks põhjust on annud ja et kohus võivat tema tegevust kontrollida ainult selles küsimuses, kas temal selleks võim oli olemas või mitte. Et siseministril V. S. K. II k. § 23 lisa § 19. ettenähtud võim oli Vabariigi Valitsuse poolt antud ja et ta seda võimu teatavatel juhtumistel võib tarvitada, on õige, kuid ekslik on see arvamine, et tema ei ole kohustatud otsustes väljendama neid faktilisi andmeid, mis selle võimu tarvitamist õigustasid. Siseminister võib temale antud kindral-kuberneri võimu ainult siis tarvitada, kui selle võimu tarvitamine on sihitud riigikorra ja ühiskonna julgeoleku alal-

hoidmiseks. Sellepärast administratiiv kohus, kes siseministri otsuste peale antud kaebusi sisuliselt (adm. k. k. §§ 21 ja 22) harutab, on õigustatud kontrollima ka seda küsimust, kas kindral-kuberneri võimu tarvitamiseks oli ka riigikorda ja julgeolekut ähvardav faktiline olukord olemas, seda rohkem, et kaebajad viimast asjaolu eitavad. Kui faktiline külg sääraustes asjus ei käikskutu kontrolli alla, siis peaks seeka seaduses otsekohe väljendatud olema. Seda aga ei ole väljendatud (minu harvendused. E. M.).

Käsitades hiljuti kodukoha õigust („E. Politseileht“ nr. 43 l. a.), peatusin samuti väljasaatmise küsimuse juures sõjaseisukorra maksvuse ajal. Toon vastavad väljavõtted: „on tähelepanuväärt, et kindral-kuberneri õigustega varustatud isik, teostades tähendatud õigusi, ei ole millegagi seotud. Siin on täiesti maksev tema äranägemine. Ta saadab välja üksikuid isikuid või keelab neile elamist, kui ta leiab selle tarviliku olevat riigikorra ja julgeoleku huvides. Tähendatud seadus ei kõnelegi sellest, et need isikud peaksid olema kahjulikud, ta kõneleb ainult „üksikutest isikutest“ („отдельнымъ лицамъ“, „отдѣльныхъ лицъ“). Siin on küllaldaselt, et kindral-kuberneri õigustega varustatud isikul oleks teatav umbusaldus nende vastu, või et nad oleksid temale, nagu sakslased ütlevad, „koormavaks“ („lästig“). Mispärast temal nende vastu umbusaldus või mispärast nad temale „koormavateks“ — see on ainult temale teada ja ei käi kellegi kontrolli alla (vast seadusandlisel kogul oleks siin õigus järelpärida).

Tema otsuse ainsaks põhjenduseks on mõeldav vastava punkti äratoomine ja midagi muud ei oleks temal siin vaja öelda... Siin otsustaks kohus ainult seda, kas on otsuse teinud kindral-kuberner ja kas see on tehtud isiku kohta, kes viibib või keda ei taheta näha sõjaseisukorra piirkonnas.“ Nagu sellest selgub, läheb minu seisukoht diametraalselt lahku Riigikohtu administratiiv osakonna omast.

Riigikohtu arvates, võib väljasaatmine aset leida ainult siis, kui on olemas mingisugused „sündmused“, millede avaldus väljasaadetavate „hüdaohtlik olek“ teatavas kohas „maksvale riigikorra ja julgeolekule“, s. t. et väljasaatmise eel peab tingimata käima väljasaadetava teatav tegevus, ja nimelt sarnane tegevus, mis juba iseenesest ähvardab maksvat riigikorda ja julgeolekut. Edasi leiab Riigikohus, et väljasaatmise otsuses tuleb ka neid sündmusi või tegevust vastavalt kirjeldada, sest muidu ei saaks kohus teostada temale kuuluvat õigust kontrollida väljasaatmise otsuse faktilist külge, kusjuures see kontrolli õigus ulatab Riigikohtu arvates isegi nii kaugele, et kohus on õigustatud kaaluma „ka seda küsimust, kas kindral-kuberneril võimu tarvitamiseks oli ka riigikorda ja julgeolekut ähvardav faktiline olukord olemas“, s. t. mitte ainult seda, kas üldse on olemas faktiline alus, vaid ka seda kas see faktiline alus või olukord on ähvardav riigikorra ja julgeolekule.

Riigikohtu arvamisega ja selle põhjendustega on maksvate seaduste seisukohalt raske nõus olla. Võib kõigiti tervitada Riigikohtu tahtmist oma praksisega pehmenendada maksvat sõjaseisukorra seadust, kuid see tahtmine ei võiks nii kaugele ulatada, et enda peale võtta funktsioone, mis temale, kui üldkohtule, täitsa võõrad.

Võtame aga Riigikohtu otsuses ettetoodud põhjendusi lähema vaatlemise alla. Kõigepealt peatume küsimuse juures, kas on kindral-kuberneril õigustega varustatud isik kohustatud väljasaatmise otsuses ära tähendada „missugustes nimelt sündmustes avaldus“ kellegi „hüdaohtlik olek... maksvale riigikorra ja julgeolekule“ või on küllaldaselt, kui otsuses tähendatakse, et väljasaatmine sünnib riigikorra ja ühiskonna julgeol. kaitse huvides (по охранѣ государственнаго порядка и общественнаго спокойствія). Maksvas sõjaseisukorra seaduses ei ole kindral-kuberneril õigused väljasaatmise või elamise ärakeelamise asjus millegagi kitsendatud. Järjekulult võib väljasaatmine sündida väljasaadetava teatava tegevuse tagajärjel või ka sel põhjusel, et teatavat, ainult võimalikku tegevust väljasaadetava poolt ära hoida. Sellepärast kõneleb ka tähendatud seadus (p. p. 16 ja 17) ainult üksikutele isikutele elamise ärakeelamisest või

üksikute isikute väljasaatmisest, jättes kindral-kubernerile otsustada, keda nimelt riigikorra ja ühiskonna julgeoleku huvides välja saata või kellele nimelt elamist teatavates kohtades ära keelata.

Ei ole seal ka midagi öeldud sellest, et otsuses tuleks ära tähendada, mispärast nimelt keegiväljasaadetakse või kellelegi elamist ära keelatakse. Mõõduandvaks on sõjaseisukorra seaduse seisukohalt ainult riigikorra ja ühiskonna julgeoleku kaitse huvid — ja tagedes nende peale on kindral-kuberneril järjekulult õigus talitada oma äranägemise järgi. Nõuavad, kindral-kuberneril arvates, tähendatud huvid, et see või teine isik saaks välja saadetud või temale saaks elamine kusagil ära keelatud, tarvitab kindral-kuberner temale antud õigusi, täiesti rippumatult sellest, kas täh. isik on juba midagi teinud või mitte; ta võib kõrvaldada selle isiku, arvamises olles, et see isik võib teatavate olude juures kardetavaks või kahjulikuks olla temale usaldatud huvidele. Ta võib, näit. välja saata vargaid, olgugi, et viimaste tegevus sügugi ühenduses ei ole temale usaldatud huvidega; võib välja saata avalikke naisi, elukutseta või elukohata isikuid; võib välja saata teatavasse rahvuses kuuluvaid isikuid jne. ja väljasaatmise põhjuseks võib temal olla ainult kartus, et tähendatud isikud võivad, kui neid mitte kõrvaldada, teatavate olude juures ka hüdaohtlikke „sündmusi“ esile kutsuda või vähemalt neist osa võtta. Kui õigeks pidada Riigikohtu arvamist, oleks kindral-kuberneril võim ühes osas täiesti paraliseeritud; nimelt ta ei saaks midagi ära hoida; ta võiks tegutsema hakata ainult siis, kui teatav fakt või sündmus juba aset leidnud. Kuid ka sellest, et teatav fakt või sündmus aset leidis, ei ole veel küllalt, et tegutsema hakata: selleks on vaja, et see fakt või sündmus otsekohe ähvardaks riigikorra või julgeolekule. See oleks aga täiesti vastolus maksva sõjaseisukorra seadusega, mille ülesandeks on peaasjalikult võimaldada administratiiv võimule tarvitada iseäralisi abinõusid riigikorra ja julgeolekule hüdaohtliku tegevuse ärahoidmiseks.

Administratiiv võim ei talita siin vene vanasõna järgi: «не пойманъ — не воръ». See põhimõte on maksev kohtus, kuid

administratiiv võimule, kui ta tegutseb sõjaseisukorra seaduse alusel, on ka see varas, kellest rahva seas kõneldakse kui vargast, kuid kelle kohta ei ole võimalust faktilisi andmeid ette tuua, sest ta on oma tegevuses nii osav, et ei lase end tabada kuriteo pealt ega ka pärast, näit. varastatud asjade realiseerimisel.

Kui aga kindral-kuberner peaks tingimata arvestama faktidega, neid tingimata omas otsuses ära tooma, siis oleks ta tõesti hädas: ta teeks, näit., sarnase isiku kohta väljasaatmise otsuse, kuid see otsus tühistatakse kohtu poolt, sest faktid puuduvad, sest väljasaadetav eitab (ainult eitab.) Võib enesele ette kujutada ka niisugust juhtumist: tuleb keegi isik kindral-kubeneri juure ja palub end jutule võtta. Juttu alustades, tähendab see isik, et ta on riigi kukutaja ja temale on ülesandeks tehtud hoiatada kindral-kubeneri teatavate sammude eest, sest vastasel korral on tema elupäevad loetud. Jutt nelja silma all; tunnistajaid, kes juttu pealt kuulasid, ei ole; isik jätab jumalaga ja sellega on asjal lõpp — sest mis ette võtta — ei ole ju fakte, mida kindral kuberner võiks tõendada. Võtame aga veel ühe näite: kindral-kuberneril on faktilised andmed — mille põhjal ta võiks üht või teist isikut otsekohe prokuröörile üle anda, kuid ta ei tee seda, sest tähendatud isikute vabaduses viibimine on tarvilik selleks, et tabada tervet organisatsiooni, mille eesmärgiks mässu korraldamine; teiselt poolt aga nõuavad riigikorra ja julgeoleku huvid, et neid siiski eemaldada teatavast raioonist. Mis teha kindral-kuberneril? Riigikorra ja julgeoleku huvid nõuavad k ä e s o l e v a l s i l m a p i l g u l ainult väljasaatmist, kuid kohus nõuab fakte; faktide avaldamisega aga jääb tabamata riigivastane organisatsioon.

See kõik näitab, et Riigikohtu arvamine ei ole vastuvõetav sõjaseisukorra seaduse seisukohalt. Et kindral-kuberneril on õigus sõjaseisukorra maksvuse ajal talitada oma äranägemise järgi, kinnitavad ka järgmised kaalutlemised. Nagu teada,

oli kindral-kuberneridel ka kõvendatud kaitseseisukorra (правила о положении усиленной охраны) ja iseäralise kaitseseisukorra (правила о положении чрезвычайной охраны) määruste järgi õigus ära keelata elamist üksikutele isikutele neis kohtades, kus kaitseseisukord oli välja kuulutatud (Heakorra ja julgeoleku sead. § 105 p. 4 ja §§ 113 ja 115), või neid sealt välja saata (ibid. § 105 p. 4 märkused 1 ja 2 ning §§ 113 ja 115), kuid neid õigusi võisid nad tarvitada ainult administratiiv väljasaatmise määruste korras (Heakorra ja julgeoleku sead. §§ 121 — 125), s. t. nad ei võinud neid õigusi tarvitada iseseisvalt, vaid siseministri ja tema juures asutatava erilise nõukogu (особое совещание) kaudu, Nemad esitasid selleks üksikasjalisi ettekandeid, milles kõik põhjused olid ära toodud jne. Kõiki seda ei nõuta aga kindral-kuberneridelt s õ j a s e i s u k o r r a maksvuse ajal. Nad tegutsevad täiesti iseseisvalt — ning põhjused, mis neid sunnivad oma võimu tarvitama, ei käi kellegi kontrolli alla.

Järjekult, kui kindral-kuberner ei ole kohustatud omas otsuses ära tähendama põhjusi, mis pärast ta oma võimu just selle isiku vastu tarvitab, ei või ka olla kohtu kontrolli selles suhtes. Kohtu kontroll oleks siin lihtsalt administratiiv ülesannete enda peale võtmine, sest otsustamine, kas see või teine isik teatavate olude juures võib osutada kahjulikus või hädaohtlikuks riigikorrale ja ühiskonna julgeolekule, kas on võimu tarvitamine käesoleval juhtumisel otstarbekohane jne., on igatahes administratiivne funktsioon ja mitte kohtu ülesanne. Ei või kohtule siin mingisuguseid õigusi anda ka administratiivkohtu kord, sest esiteks, oleks tähendatud ülesanne ka administratiiv kohtukorra seisukohalt üldkohtu põhimõttega vastukõlas, teiseks, on administratiiv kohtu kord põhimõtteliselt ainult seal maksev, kus enne oli ette nähtud võimalus kaebata administratiiv korras ja, kolmandaks, on sõjaseisukorra seadus eriseadus, s. t. erand üldisest korrast.

Kas võiks kohtu-uurijaid ära kaotada?

E. L.

Kui meie kriminaalpolitsei ja kohtu-uurija ülesandeid jälgime, siis leiame, et mõlemad väga teineteisele sarnanevad. Tihti täidabki kriminaalpolitsei tegelikult puht kohtu-uurija kohuseid, mida näitab

K. Kp. Sead. § 258. Nii kohtu-uurija kui ka kriminaalpolitsei ülesanne on kuritegevuse vastu võitlemine. Vahe seisab ainult selles, et esimesel on laialdasem juriidiline haridus, suuremad volitused ja üles-

anne — põhjalikult kuritegu selgitada, ja et kohtu-uurijale ei allu vähemad kuriteod (nagu R. N. S. § 169—172). Kuid tähtsama kuriteo puhul, kui kohtu-uurija kohaleilmumine viibib (Kr Kp. Sead. § 258) ehk ka ilma selle põhjusega, täidab kriminaalpolitsei ikkagi kohtu-uurija kohuseid. Enamasti teeb kriminaalpolitsei kohapeal kohtu-uurija töö ära, teeb kuriteo avalikuks ja annab siis juurdluse kohtu-uurijale üle. Siis kutsub kohtu-uurija kriminaalpolitsei poolt juba küllalt põhjalikult ülekuulatud asjaosalised isikud uuesti oma juure ülekuulamisele ja seega tekib kahekordne juurdluse toimetamine, ilmaaegne inimeste väljakäsitamine, aja- viitmine ja paberimäärimine. Peale selle kuulab kohtu-uurija veel üle politseiametniku, kes asjas esialgset juurdlust toimetas. Uurija juures peab politseiametnik peaaegu iga tema poolt ülekuulatud isiku seletust tõendama, et see ja see seletas seda ja seda (juba nagu kolmas juurdluse kirjutamine). Ja harilikult kirjutab sarnast seletust see politseiametnik ise, ehk teise sõnaga — kuulab iseenese üle, kus juures mitu poognat tuleb täis kirjutada ja vähemalt poolpäeva ära kulutada. Lõppude-lõpuks ei tule sarnasest mitmekordsest tööst ja vaevast midagi uut välja. Mis kriminaalpolitsei oma juurdlusega esialgselt saavutanud, see jääb.

Tekib küsimus, kas ei oleks võimalik kriminaalpolitsei ja kohtu-uurija instituuti ühendada. See tooks küll suure muudatuse meie kohtu ja politsei alal, kuid omeltigi on see võimalik, lihtsustaks kuritegevuse jälgimist ja annaks ehk veel paremaidki tagajärgi, kui praegune kord.

Nende kahe ametala ühendamise puhul suureneks kriminaalpolitsei koosseis, mis kujuneks tugevaks orgaaniks kuritegevuse jälgimise alal ja mille eesotsas võiks igas jaoskonnas olla juriidilise haridusega isik — praegune kohtu-uurija — kelle otsekoheisel juhatusel vastavad ametnikud tegutseks. Sel puhul võiks välispolitsei rohkem oma otsekoheste ülesannete juures püsida ja ka väiksem kuritegu võiks otsekohe kriminaalpolitsei kätte juurdlemiseks minna. Kuid siis oleks ka tarvilik maakondadesse, näiteks, igasse politsei jaoskonda kriminaalpolitsei ametniku asukohta luua, et inimestel ei tuleks mitmekümne versta taha kriminalisti otsima minna. Praeguse korralduse järele puuduvad maal kriminaalpolitsei ametnikud. Iga sündinud kuriteo kohta algab välispolitsei raiooni ülem juurdlust ja teatab sellest kriminaalpolitseile, kes siis, kui võimalik, ka kohale sõidab. Välispolitsei, kes ikkagi kuriteo jälgimises ei ole küllalt vilunud, talitab oma äranägemise järele ja kui kriminaalpolitsei ametnik kohale jõuab, ei ole tal palju peale hakata, sest kuritegu jälgida otsekohe peale tema korrasaatmise annab alati paremaid tagajärgi. Välispolitsei annab juurdluse koha peal üle. Siis on kriminaalpolitseil tarvis kord juba ülekuulatud isikuid uuesti üle kuulata ja seega tekib jällegi kahekordne juurdluse kirjutamine.

Hiljuuti ettevõetud politsei ümbernimetuse ja muudatuste puhul tuleks kiires korras eelpoolkirjeldatud asjaolude peale tähelepanu pöörata, sest ei ole soovitatav sarnast teed edasi käia.

Tähtsamate kuritegude jälgimine.

A. Liit. (14. järg.)

Elekter.

Elekter võib soojust tekitada, sädemeid ja valgust anda ning lõpuks keemilistes kehtades ühinemist või lagunemist esile kutsuda. Seesuguste omaduste tõttu võib elekter mitmel viisil saada ka tulekahju tekitajaks, millest siin järgmised võimalused nimetame:

Puudulikkude juhede tõttu lahkub elekter viimastelt enne määratud sihile jõudmist ja lähedalolevatele asjadele üle minnes paneb need hõõguma. Juhede katke-

mise puhul tekivad traadiotstel kontakt-sädemed, millistest lähedalolevad asjad võivad tuld võtta. On traadid vooluga ülikoormatud, siis hakkavad nad hõõguma ja võivad tulekahju tekitada.

Eespool kirjeldatud puudulikud ja rikutud elektri sisseseaded on eriti hädaohtlikud ruumides ja töökodades, kus õhk imbutatud põlevate gaasidega või aurudega; väikesest sädemekesest jätkub, et gaasi või auru põlema sütitada. Samadel põhjustel on kardetavad lahtised kaarlambrid.

On veel terve rida juhtumisi, iseäranis tehnika ettevõtetes, kus elekter võib muuta tulekardetavaks, kuna ta seal ootamatult tekkida ja plahvatusi esile kutsuda võib. Ettevõtetes, kus suuremal viisil vanu metallisid sulatatakse hapete abil, pole see hädaoht sugugi haruldane; mitmesuguste metallide kokkupuutumine sulatamise juures tekitab elektrit, mis teatava pinge juures võib anda sädemeid, millised samal ajal tekkiva vesiniku gaasi põlema panevad. Samuti võib ootamatult elekter tekkida töökodades, kus ülikondi puhastatakse benziini abil ja seal benziini auru põlema sütitada. Hartsiga ületõmmatud masinarihmad võivad kiire käigu ajal elektriseeritud saada ja sädemeid välja anda; juhtub seesuguse rihma piirkonnas õhus hõljuma gaasi-, auru- või tolmupilvi, siis on plahvatus möödapääsematu. Ka gaaside hõõrumisest vastu metallisid võib elekter tekkida: sel põhjusel on paljude õhupallidega kui ka zepeliinidega õnnetusi ette tulnud.

Välk. Mitte iga tulekahju, mis pikseilmaga juhtunud, ei ole välgust alguse saanud. Tihti valib tulesüütaja oma kavatsuse täideviimiseks just pikseilma, et selle läbi kahtlust enda pealt eemale veeretada. Seepärast tuleb pikseilmaga juhtunud tulekahjude põhjuseid sama hoolega selgitada, nagu muudelgi juhtumistel. (Vein-gart.) Teisest küljest peab aga ka seda meeles pidama, et välk tihti küllalt ka seesugustesse majadesse sisse lööb, millised varustatud piksevardaga; puudulik, halvasti seatud piksevarras pakub ainult osalist kaitset pikse vastu.

Kuidas sütitab välk?

Välg tabab enamasti kõige esimesena hoone väljaulatavaid osi, nagu korstnat, harjailustusi, lipuvardeid jne. Kuid mõnikord juhtub ka nii, et välg esimesena tabab madalamal seisvaid esemeid ja hüppab viimaste pealt kõrgematele asjadele. Nii on juhtumisi ette tulnud, kus välg lõi esiteks maja lähedal kasvavasse puusse ja sealt edasi maja alumisele korrale.

Lööb välg korstnasse, siis paiskuvad nendesse ruumidesse, kus asuvad ahju-suud, samal silmapilgul tahma- ja tolmupilved; mõnikord varisevad ahjud kokku. Mõnikord sütitab üks ja sama välg korraga mitmest kohast, nii et kogu hoone ühe silmapilguga leekides seisab; on aga ka juhtumisi olnud, kus välg paiskas laiali püssirohu hunniku ilma tuld sütitamata.

Välgust tabatud esemetel võime leida järgmisi märkisiid:

Puu: puumass tugevasti pilbastatud, mõnikord ilma põlemisjälgedeta; on puu koore all, siis on viimane enamasti ribade viisi ülevalt alla maha kooritud; mõnikord ripnevad koore ribad tüve küljes.

Metallid: osaliselt sulatatud: kergemate löökide puhul omab metalli pind haljastel kohtadel sinaka värvi; rauast ja terasest asjad magnetiseeruvad, varemalt magnetiseeritud asjad kaotavad oma magneetilise omaduse. Peenemad metallist asjad, näit. traadid, on keerdu tõmbunud, mõnikord hoopis üles sulanud.

Klaas: auk läbi löödud, ühte tompu sulatatud või kildudeks purustatud.

Kivid: pealispinnal klaasistunud kohad, iseäranis siis, kui kivi kuulub liiva sisaldavasse liiki; lahtises liivas moodustab välg n. n. piksetorud.

Värvid: tuld kartvad värvid — kõrbenud.

Enne muid asjaolusid tuleb aga tunnistajate kaudu selgusele jõuda, kas tulekahju paigalt tõepoolest kõueilm üle läks, sest välgü sütitamisest võib ikka ainult siis juttu olla, kui välgü sähvatusele järgnes otsekohe kõue kargatus. Kauge pikne ei või kunagi saada tulekahju tekitajaks.

Tulesüütajate hulka kuuluvad ka meteorid, ehkki kõige haruldasematel juhtumistel.

Loomad. Kassid, omapead tuppä jäetuna, võivad mängides põlevad lambid, priimused, küünlad j. m. ümber ajada ning tulekahju tekitada. Teisel teel võivad kassid tulekahju tekitajaks saada, kui tulele liiga ligi tükkides nende kasukas põlema plahvatab ja nad põgenedes mööblite alla, kuurides või pööningutel varju otsivad.

Ühes villatööstuses pandi tähele, et põrandalt tõusis lendu väike putukas, kelle keha ning jalgade külge oli kleepunud tordike õliseid villa pudemeid. Putukas lendas üle lahtise gaasilambi tule, võttis tuld ning langes põrandale, millest põrandal olevad samasugused villa pudemed põlema läksid.

Kassid, rotid ja hiired armastavad oma pesa vooderdamiseks koguda õliseid räbalaid. Juhtub niisugune pesa seisma pealegi soojas kohas, siis ei ole isesüttimise hädaoht kaugel. Samuti närivad rotid ja hiired mõnikord läbi maa-alused kaablid, mis nende tee peale ette juhtuvad.

Kütmine. Kütmise juures võib tuli valla pääseda ahjude- ja korstnate-, keskütte sisseseadete juures torustiku läbi.

Ahjud. Tuli võib alguse saada põleva kütteaine väljakukkumise teel ahjusuust. Sama tihti saab aga tulekahju tekkimise põhjuseks ülemäära rohke kütmine. Kestva kuuma õhu käes kuivavad ahju ligidal (vastas) olevad puuosad sedavõrd ära, et need lõpuks suure kuumuse tõttu põlema hakkavad. Veingarti järele ähvardab seesugune hädaoht laudseinu veel 30 sm. kauguselt. Samadel põhjustel võivad tuld võtta ka ahju kandvad puust talad (näit. kõrgematel majakordadel), kui vahe ahju- või tuhakolde põranda ja kandvate puuosade vahel ei ole küllalt hoolega täidetud soojust isoleeriva ainena.

Väga sagedasti on tule põhjuseks olnud meil maal veel laialt tarvitusel olevad ilma korstnata, kerisega ahjud vihtlemisaunades, rehemajades ja suitsutaredes, kus suits läbi ahjusuu kohale jäetud avause väljapääsuteed otsib. Hoogsalt põleva kütteaine tarvitamisel, nagu, näit., kuivad haod, lõõmab tähendatud avausest ühes suitsuga välja ka tuleleek, rääkimata sädemetest, millest lähemal olevad kergemini süttivad esemed tuld võtavad.

Väga laiduväärt on hoida ahju lae peal mitmesugust koli, nagu seda maal paraku sageli näha võib. Otse karistamisväärt oleks aga ahju peale hunnikusse panna õliga imbutatud riideid või muid asju, millised, nagu juba eespool nägime, omavad isesüttimise kalduvusi.

Lõpuks olgu ahjude puhul veel meeletuletatud tulekahjude tekkimise põhjustena ahju laesse ja seintesse tekkinud praod ning puuduliku puhastamise tagajärjel kerisele kagunenud tahm. Viimane võib isegi mõni tund pärast kütmise lõpetamist põlema plahvatada ja hädaohtliku tulelondina kerise avausest välja tungida.

Korstnad. Mõnikord ei ole korstnad küllalt paksud, korstna seintesse on lae- või pennipalgid müüritud, millised ainult õhukese kivikorraga kaetud või kogni katmata jäätud. Mida suurem korstna koormatis, seda paksemalt peaksid olema kaetud korstnasse müüritud puuosad.

Aga ka muidu korralikult ehitatud korstnasse võivad tekkida ajajooksul praod, näit. ettevaatamatu pühkimise,

maapinna vajumise, kui ka korstna enese vajumise läbi. Viimasel põhjusel tekivad praod peaaesjalikult neis kohtes, kus palgid korstna müüri sisse müüritud, sest palgid takistavad korstna pealmise osa ühetasast vajumist, võrreldes alumisega. Juhtub seesuguses korstnas tahm põlema minema, siis võib ta läbi praod pööningule tungida ja lähedalolevad asjad põlema panna. Samasugused praod võivad tekkida ka lõõrides, mis suitsu läbi tubade korstnasse veavad.

Et otsustada, kas tulekahju on alguse saanud korstna või lõõri pragudest, peab eestkätt järele vaatama, kas tahm korstna sisemuses on põlenud, s. o., kas korstna sisemuses leidub veel musta tahma, või selle asemel valget tuhka. Ei ole tahm korstnas põlenud, siis ei või ka korstna praod tulekahju põhjuseks olla. Edasi, tahm korstnas võib küll põlenud olla, kuid korsten aga ise ilma pragudeta; siis peab tule põhjust jälle mujalt otsima.

Seisab korsten peale tulekahju veel püsti, siis võib pragude olemasolu avalikuks teha sel teel, kui pealmised lõõriaugud kõik kinni toppida ja kõige alumise augu kaudu suitsu korstnasse juhtida. Esiteks tuleb põletada hoogsalt põlevat materjaali, et korstna sisemust veidi soojendada ja selle järele küttematerjaali andva materjaaliga ning siis korstna ots kinni katta. On korstnas tööpoolest praod, siis tungib suits nendest kohe välja. Praod võivad aga tekkinud olla ka peale tulekahju algust, näit. juhtumisel, kui keset ägedaloomulist tahma põlemist suleti korsten, või kui tuletõrjujad ohtralt pritsisid tules kuumenenud korstna osi. Viimasel juhtumisel puuduvad pragude välisäärtel harilikult tahmunud kohad.

Edaspidised võimalused tulekahju tekkimiseks korstna kaudu oleksid: puhastamise ja tahma väljavõtmise uste lahtiuunustamine või nende rikked, pühkimisel korstna jala sisse kogunenud tahma väljavõtmata jätmine, lõõride ülikuumenemine; viimane samal põhjusel, nagu seda tähele panime ahjude juures.

Eriti hädaohtlikuks peetakse mõnikord korstnatesse koguneva läikiva tahma põlemist. Viimane tekib rohkesti vett sisaldava küttematerjaali tarvitamisest, nagu toored puud, turvas, saepuru, mis põledes ohtralt veeauruga segatud suitsu sünnitab. Läikiva tahma peab laskma vilunud korstnapühkija meistri juhatusel

välja põletada ja pärast seda tuleb korsten hoolega läbi uurida, sest põletamine sünnitab kõrge kuumuse, mis korstna voodrit võib lõhkuda.

Dr. v. Schwartz võtab korstna läbi tekkinud tulekahjusid väga ettevaatlikult. Tema tunnustab küll eespool kirjeldatud tule tekkimise võimalusi, kuid arvab aga oma kogemuste põhjal, et korstnad siiski kaugelt vähemal määral tulekahjude tekkimises süüdi on, kui seda harilikult arvatakse.

Keskkütte torustikud võivad tulekahjude põhjuseks saada samal viisil, nagu seda tähele panime ahjude ja lõõride ülikuumenemise puhul.

Valgustamine. Iga valgustamise vahend on teataval määral seotud tule hädahuga. Tuli võib lahti pääseda, kui lahtine leek, näit., küünla-, gaasilambileek,

otsekohe puutub kokku kergesti tuldvõtivate esemetega. Siin on enamasti tegemist ettevaatamatusega ja hooletusega, kuid on võimalikud ka ettenägematud juhtumised, näit. tuulepuhang hõljutab akna eesriide laual põleva küünla peale. Edasi võib tuli lahti minna lambi tsilindrist väljavoolava kuumuse tõttu, kui tsilindri otsa kohal seisavad teatavas kauguses puuosad, olgugi et leek otsekohe ei puudutaks puud. Seesuguse hädahüügi kõrvaldamiseks lüüakse lagi rippuvate lampide kohalt plekiga üle, kuid pleki ja lae vahel peab olema vähemalt ühe sm. paksune õhuruum, kuna vastasel korral plekk lambi kuumuse vabalt edasi annab. Muidugi tuleb siin ikka arvesse võtta lambi suurust, leegi kõrgust ning lae- ja tsilindri otsa vahel olevat ruumi.

(Järgneb.)

Hispaania politsei.

Dr. Julio Bronta.

Olgugi, et politsei organisatsiooni puutuvad määrused üle terve Hispaania maksavad ja mõnesugused erandid on ette nähtud ainult kahe kõige suurema linna kohta, kus üle miljoni elanikke, s. o. Madridi ja Barcelona kohta, on tähendatud määrused tegelikult ka täies ulatuses läbi viidud ainult mõlemas ülalnimetatud linnas, mis seletatav selle suure vahega, mis valitseb Hispaanias suurlinna ja provintsilinna vahel nii hästi elu ja eluviiside kui ka üldse organisatsiooni vahel. Provintsis pole olemas mingit ühtlustatud kodanikkude kaitseaparaadi süsteemi, seal valitseb segadus avaliku julgeoleku kaitseks määratud asutuste korraldamises, mis on tingitud traditsioonist ning maakondade iseäraldusest; provintsi asutusi tuleb vähehaaval liita seadusliku süsteemi külge, neid tuleb ühtlustada ja reorganiseerida. Kõige selle tõttu käib alljärgnev meie aja Hispaania politsei kirjeldus õieti ainult pealinna politsei kohta, millele sarnaneb üldjoontes Barcelona politsei.

Praegune Hispaania politsei on meie aastasaja saavutus. Tema nüüdne kuju on pärit 1921. a. ja on kuningliku dekreedid tulemus juunikuust 1921. a. Tähendatud dekreedid järele jaguneb politsei kahte ossa, mis põhimõtteliselt teine teisest la-

hutatud: need on linnade politsei ja valitsuse (riikline) politsei.

Linnade ehk kogukonna politsei (guardia municipal) on kogukonna orgaaniks; tema leidub provintside pealinnades ja teistes suuremates kohtades. Selle politsei töö on kõikide riiklise politsei harude tegevusega kokkukõlastatud, on fikseeritud ja kindel; üldiselt aga on kogukonna politsei iseseisev ja ei ripu ära riiklisest politseist. Tema ülesanded ja tegevus piirduvad kohaliste linnade sundmääruste täitmise üle valvamise, tema kompetentsi kuuluvad: liikumine, tervishoid, kauplemine turgudel jne. Mis puutub avaliku korra järelvalvesse sõna kitsamas mõttes, arreteerimistesse, jälgimisse jne. — siis on kogukonna politsei õigestatud ning sunnitud ainult hädakorral tegutsema. Teiste sõnadega on see politsei — administratiiv politsei ja tema on teise järgu tähtsusega.

Avaliku korra kaitsmiseks — selle sõna täielises mõttes — on määratud teine aparaat, n. nim. valitsuse politsei (policia gubernativa), mis teoreetiliselt küll allub siseministeeriumile, tegelikult aga ainuüksi juhitakse „avaliku korra kindraldirektsiooni“ (Direccion general del orden publico) poolt, mille asukoht Madridis ja millele politsei juhtimine siseministeeriumi poolt on üle antud. Kõik terve

riiklisse politseisse puutuvad sisemised asjad, nagu organisatsioon, teenistusse määramine ja teenistusest vabastamine, karistamine jne. ripuvad ära sellest kindral-direktsioonist, millise juhataja ühtlasi on ka pealinna kohaliku riiklisse politsei ülem.

Hispaania ratsapolitseinik.

Riikline politsei jaguneb vastavalt tema peale pandud ülesannetele kolme ossa: 1) välispolitsei (cuerpo de seguridad), 2) detektiivide korpus (cuerpo de vigilancia) ja 3) kõiksugused abijõud avaliku korra kaitsmiseks.

Cuerpo de seguridad on mundrikandja, sõjaväeliselt organiseeritud riiklisse politsei osa. Tähendatud politsei liiki kuuluvad ametnikud alluvad distsipliini ja alluvuse suhtes samale korrale nagu sõjavägi ja kui tegemist on võitlusega sõjariistus mässajate vastu, alluvad nemad ka sõjaväelistele kohtutele. Nende munder

koosneb talvel tumesinisest, suvel rohekas-hallist kalevisest riidest, lühikesest kalevisest jakist ehk lühik. mantlist; peakate on Inglise eeskujul valmistatud, talvel varustatakse politseid veel mustast nahast kamassidega. Mis puutub sõjariistadesse, siis on politseinikud varustatud mõõgaga ja püstoliga; erilistel juhtumistel antakse neile välja ka karabiinid. Varustuse kulud kannab riik. Teenistus kestab harilikul ajal kaheksa tundi päevas, ollakse ikka kahe mehega korraga väljas kaks korda a neli tundi.

Madridi välispolitsei koosseisus on ümarguselt 1500 meest. Pealinn on jagatud 10 jaoskonda, igas jaoskonnas asub üks kompanii (100 meest) ühe kapteni, kahe leitnandi ja vastava arvu allohvitseride juhatusel. Sellele lisaks tulevad veel eriosad, nagu jalgrattasõitjad öösiseks patrulliteenistuseks, mototsüklettidega sõitvad ametnikud autode liikumise reguleerimise ja sõidukiiruse kontrollimise tarvis ning hiljuti asutatud liikumise politsei.

Isikud, kes soovivad astuda välispolitsei teenistusse, peavad järgmistele nõuetele vastama: vanadus — 23 kuni 36 aastat, pikkus — vähemalt 1,66½ m., head elukombed, lugemise ja kirjutamise oskus, nuhtluseaduse tundmine, samuti seaduse tundmine vastutusele võtmise kohta kuritahtlike haavamiste juhtumistel. Enne teenistusse võtmist, peab kandidaat veel vastava eksami sooritama; kui tagajärjed on rahuldavad, võetakse teenistusse kolme kuu peale, mis on määratud proovimiseks ja õpetamiseks; see kolmekuuline tähtaeg võib tarbekorral veelgi kolme kuu võrra pikendatud saada. Sellele järgnevad uued katsed, mis juba teenistusse võtmise küsimust lõpuliikult lahendavad. Teenistusse astujad peavad end kohustama vähemalt kaks aastat teenima. Eesõigustatud on politsei teenistusse võtmisel need isikud, kes on varemalt teeninud sõjaväes, sandarmite korpuses ehk piirivalves. Ohvitseridelt nõutakse katsete sooritamist ainult sel korral, kui nemad sõjaväe ehk sandarmiväe teenistusest politsei teenistusse üle lähevad.

Hispaania välispolitsei koosseis ning auastmed on järgmised: ohvitserid — 1 ülem, kes peab teeninud olema sõjaväes ehk sandarmite väes ja kelle aukraad oli vähemalt kolonel-leitnant või kolonel, 2 kolonelli, 3 kolonel-leitnanti, 6 majori, 41 kapteni ja 117 esimese ja teise järgu leit-

nanti; meeskond — 48 ohvitseri asetäitjat, 150 veltveebliit, 410 allohvitseri ja 4533 esimese ning 250 teise järgu kordnikku. Üldse on siis koosseis: 170 politsei ohvitseri, 608 allohvitseri ja 4788 kordnikku. Meeskonda kuuluvad politseinikud võivad aukraadis tõusta ainult kuni ohvitseri asetäitjani. Edasinihkumine ühest auastmest järgmisse võib sündida ainult igakordse eksami põhjal, mis peab näitama kõlblikkust kõrgendamisele, ja mis võib sooritatud saada ainult siis, kui vastav politseinik on vähemalt kaks aastat ühes aukraadis teeninud ning ei ole viimase teenistuse aasta jooksul teenistuses eksinud (lubatud on ainult kolm „vähemat“ eksitust). Ohvitserisid ülendatakse arvesse võttes väljateenitud aega. Meeskonna palgad on järgmised: ohvitseri asetäitja 4000 peseta (umbes 215 tuhat Em.), veltveebel — 3500 pes., allohvitser 3250 pes., I. järgu kordnikud 3000 pes. ja II. järgu kordnikud 2750 peseta. Pensioni peale arvatakse välispolitseinikke alates 56 eluaastast. Pensioni määr on iseenesest õige väike, nimelt üks neljandik teenistuse ajal saadud palgast. Ohvitseride asetäitjate ja veltveebliite palkadest arvatakse maha pensioni arvel 5%.

Sõjaväest ehk mõne teise riigiasutuse teenistusest politsei teenistusse ületunud ohvitseride palk seisab formaalselt kahest osast koos (sest Hispaanias ei tohi keegi vastava seaduse alusel riigikassast palka saada rohkem kui ühe koha eest): pensioni määrast vastavalt endisele aukraadile ja gratifikatsioonist. Palgad on selle tõttu järgmised: kolonel 12.000 pes. pensioni plus 7500 pes. gratifikatsiooni, kolonel-leitnant 10.000 pes. plus 6500 pes., major 8000 pes. plus 5500 pes., kapten 6000 pes. plus 4500 pes., I. järgu leitnant 4000 pes. plus 3500 pes., II. järgu leitnant 3500 pes. plus 3500 peseta. Gratifikatsioonide osast arvatakse maha pensioni heaks kõikide ohvitseride palkadest 12%, palkadest — leitnantidelt 5% ja kõrgemates aukraadides seisvatelt ohvitseridelt 10%.

Välispolitsei on detektiivide korpuse külge liidetud, mis õieti kannab nimetuse „valve korpus“ (cuerpo de vigilancia). Sellesse liiki kuuluvad ametnikud mündrit ei kannu, vaid ainult hõbedast tähte vestil, mis kuuega on kinni kaetud; nemad on kohustatud ennast kui ametasutuse esitajaid legitimeerima ainult ülemuste

ees ehk hädakorral. Nemad on varustatud püstolitega. Detektiivide korpus jaguneb vastavalt tähtsamatele erialadele kolme ossa, n. nim. brigaadidesse: 1) liikuv brigaad (brigada movil), s. o. kriminaalpolitsei; 2) brigaad, mis on määratud sotsiaalsete liikumiste jaoks, s. o. poliitiline politsei, millisel Hispaanias väga suur tähtsus, arvesse võttes anarhistide ja sündikalistide tegevust ja 3) vaksali brigaad, mille ülesandeks on reisijate liikumise järele valvamine. Madridis on see jaotus kolme liiki veel täiendatud juunikuul 1924. a. loodud erilise osakonna läbi, mille ülesandeks on kuningliku elumaja ja perekonna kaitse ning jaotuse tõttu vastavalt linna jaoskondadele. Igas jaoskonnas on oma eriline komissariaat, mille eesotsas seisab üks ülem ühes sekretääriga ja vastava arvuga kantselei-ametnikke. Iga jaoskond jaguneb oma korda veel 10 raiooni ja iga raiooni jaoks on määratud eriline ametnik, politsei agent. Sarnaseid raiooni-agenta on üldse Madridis 100; komissariaatides töötavad kokku 230 politsei agenti. Tähen-datud brigaadides töötavad 283 ametnikku. Teenistust peetakse kolme vahetusega: kella 9 hommikul kuni kella 9 õhtul (kui puhkeajaga ja söömiseks määratud vaheajaga maha arvata, kestab teenistus üheksa tundi), kella 9 õhtul kuni kella 3 hommikul ning kella 3 hommikul kuni kella 9 hommikul. Agendid peavad aga ka väljaspool seda harilikku tööaega alati kättesaadavad olema.

Mis puutub politsei agentide teenistusse võtmise tingimistesse, siis on need järgmised: vanadus 19 kuni 25 aastani, pikkus vähemalt 1,65 m., politsei kooli kursuse läbivõtmise, kus järgmiseid aineid käsitatakse: teoreetiline ja praktiline keelte õpetamine, seadustega tutvunemine, jälgimine ja maadlemine. Nendes ametes peab katseid sooritamata. Teist erilist ettevalmistust ametnikkudele ei pakuta.

Terve Hispaania detektiivide korpuse koosseis on järgmine: üks kindral-komissar Madridis, üks kindral-komissar Barcelonas, igal ühel on oma kindral-sekretäär, 3 brigaadi ülemat, 12 esimese, 30 teise ja 58 kolmanda järgu komissari, 119 esimese ja 187 teise järgu inspektori, 803 politsei agenti, 627 esimese ja 654 teise järgu aspiranti ja 374 n. nim. valve-ametnikku, kes tegelikult sarnanevad politsei agentidele ja missugune teenistuste järk-järgult ära kaotatakse, ning lõpuks vastav arv teenijaid.

Aastased palgad on järgmised: brigade ülemad — 12.000 peseta, I. järgu komissarid — 11.000 pes., II. järgu komissarid — 10.000 pes., III. järgu komissarid — 9000 pes., I. järgu inspektorid — 7000 pes., II. järgu inspektorid — 6000 pes., politsei agendid — 5000 pes., I. järgu aspirandid — 3500 pes., II. järgu aspirandid — 3000 peseeta.

Kuna välispolitsei meeskonda kuuluvad ametnikud, nagu tähendatud, võivad kõrgendatud saada ainult teatava piirini, on politsei agentidel võimalus tõusta kõige kõrgemate kohtadeni. Iga kõrgendamine sünnib ainult peale vastava eksami sooritamist. Mingisuguseid kergendusi teise riigiasutusse ülemineku puhul ei võimaldata. Komissaride palgast võetakse 18% ja inspektorite palgast 16% maha pensioni arvel. Komissarid, inspektorid ja agendid saavad pensioni peale arvatud 60 eluaastast peale, kõrgematel kohtadel teenijad ametnikud — 65 eluaastast peale, kuid see vanaduse piir võib siseministri määrusega veelgi kõrgendatud saada.

Pensioni saamine on võimaldatud alles 1908. aastast alates. Varemalt ei saanud vanad ametnikud mingit paiukit. Samuti nagu välispolitseiniku omaksed saavad ka detektiivide korpuse ametnikkude omaksed täie paiuki kätte ainult sel korral, kui ametnik teenistuse kohuste täitmisel on surma saanud ehk aga teenistuse kohuste täitmisel saanud vigastuste tagajärjel on ära surnud. Muul juhtumisel on maksev järgmine pensioni tabel endise ametniku omakste suhtes:

Ametniku palk	pension
10.000 pes.	1750 pes.
8.750 pes.	1625 pes.
7.500 pes.	1500 pes.
6.500 pes.	1350 pes.
6.000 pes.	1250 pes.

5.000 pes.	1125 pes.
4.000 pes.	875 pes.
3.500 pes.	825 pes.
3.000 pes.	750 pes.
2.500 pes.	625 pes.

Nagu juba sellest tabelist selgub, on pensionide saamise asi halval korral. Pensioni saamisele määratud ehk surnud ametnik peab vähemalt kaks aastat vastavat palka saanud olema.

Alles 1921 aastal tehti korraldus politseinikkude vaestelaste asutuse sisseadmiseks. Sellega ühenduses seisvad kulud kaetakse riiklisest iga-aastasest toetusrahast ning erilisest, tähendatud otstarbeks ellukutsutud vaestelaste fondist. Viimase jaoks saadakse raha kahest allikast: ametnikkude palgast teatava osa maharvamise teel (mis aga ei tohi tõusta üle 1% kuupalgast) ja ühest kolmandikust trahvirahadest, mis on saadud administratiivsete karistuste eest.

Kirjelatud kahe pärispolitsei liigi kõrval seisavad veel politseilised abijõud. Siia kuuluvad: kojamehed, öövahid, metsavahid jne., kes teenistuses viibides ametliku orgaani ülesandeid täidavad ja selle tõttu kohustatud on tarbekorral võimudele tarvilist abi andma. Sellesse gruppi kuulub ka 1924 a. suvest saadik mitmesajatuhande liikmeline kodanikkude omakaitse, n. nim. Somatén (mis umbes vastab meie kaitseväele). See asutus on õieti pärit Katalooniast ning tegutses ainult tähendatud provintsis. Sõjaväeline direktorium aga laiendas seda organisatsiooni ja kutsus teda ellu üle terve maa, et tarvilikku kaitset luua kodanikkude eneste poolt ähvardava revolutsioonilise liikumise vastu, mis välja läheb terroristlike abinõudega võitlevast anarhistilisest sündikalisemist.

Võitlusest salaviinamüügiga.

Hans Vaev.

Vaatamata sagedate sissekukkumiste ja suurte trahvide peale on salaviinamüüjatel siiski väga visa hing. Milles seisab siis õieti nende jõud ja külgetõmbavus? Nagu teada, saab osta ühe viinatsheki järele kaks 3/4-liitrilist pudelit viina, mis maksab 280 marka. See on võrdlemisi suur summa, kuna selle vastu saadud viin on oma rohkuse poolest otse aukartustäratav portsjon. Tshekiviina poest ei saa

vähem osta, salaviinamüüja käest saab aga „topka“ 50 ehk 1/2 „topkat“ 25 marga eest. Niisugune kaup on juba palju kodusem ja see on trump salaviinamüüja käes. Et seda trumpi tema käest ära lüüa, selleks tuleks riigi viina müügile lasta vähemates pudelites. Selle juures oleks võimalik viina hinda tõsta ja võiks arvata, et liigjoomisele sellega saaks hoop antud, sest kes vähema portsjoniga ennast juba rahulda-

nud, see vast ehk jätab suurema tarvita- mata. Tšekisüsteem on, nagu üldiselt tunnustatud, oma tähenduse kaotanud. Et viina müügikohtade saatus omavalit- suste käes on, see annab mulje, nagu oleks igas vallas oma seadus. Näiteks, ühes vallas on viinamüük keelatud, teises lu- batud. Kõige imelikum on aga see, et riik müüb viina, aga vallavalitsus otsustab, kus ta seda teha võib. Mis puutub sala-

viinamüügisse, siis, mida kaugemal riigi viinamüügikoht, seda soodsam on pind salaviinamüügiks. Reeglipärane viina- müügikohtade avamine ning viina ja pii- rituse müük ka õige väikestes pudelites oleks surmaotsus salaviinamüügile. Selle juures suurendaks viinahinna kõrgendami- ne riigi sissetulekuid, see oleks ühtlasi ka kaudseks karskustööks.

Koerad kuritegijatena.

Nagu teada, on koer tähtsaks abiliseks politseile kuritegevuse vastu võitlemisel ning nii mõnigi murdvargus ja mõrtsuka- töö on selgitatud ainult politseikoera abil ja süüdlastele jälgile saadud ning neid ta- batud tänu hästi väljaõpetatud koertele. Ka sõjas on koerad sõdivatele pooltele palju kasu toonud, eriti saksa lambakoer, keda tarvitusele võeti nii hästi liitlaste kui ka sakslaste poolt teadete edasiand- miseks, laskemoona muretsemiseks ja si- de alalhoidmiseks kardetavatel kohtadel, ka sanitaarabi korraldati koerte abil pal- judel kordadel. Praegu õpetatakse mõ- nes riigis, nagu näiteks, Venemaal koeri suuremal arvul just sõjalisteks otstarve- teks. Hiljuti läks Lääne-Euroopa võimu- del korda kindlaks teha, et koera on ha- kanud tarvitama isegi salakaubavedajad, kes üle piiri viimiseks määratud kauba koerte selga sidusid ja neid üle piiri teise riiki saatsid; selle juures olid koerad õpetatud teatavatesse kohtadesse jooksmata — kõik sündis harilikult süda- ööl — kus salakaubavedajate abilised asusid ja saaki vastu võtsid. Eriti on Shveitsi-Itaalia piiril tähele pandud, et koeri sageli tarvitatakse salakauba veda- miseks. Koerad on nii hästi dresseeritud, et nemad tollivalvurite lähenemisel end peidavad ehk katsuvad põgeneda ning võitluses tollivalvurite ja salakaubaveda- jate vahel viimastele appi ruttavad. Ka meil on salakaubavedajad hakanud koeri kasutama valveks seadusvastase tege- vuse juures: on olnud juhtumisi, kus on koeri välja pandud valvama ja haukuma, kui läheneb piirivalve.

Viimasel ajal on nüüd ka kuritegijad mõtte peale tulnud koerte n. ütelda intel- ligentsust kasutama hakata kuritegude toimepanemisel. Nii varastati, näiteks, Pariisi restoranides daamidelt kuldvõ-

rud ära, mis nemad jalgade ümber kand- sid ja mis tihtipeale olid väga kallihinna- lised. Esiialgu ei läinud kuidagi korda sarnaseid saladuslikke vargusi selgitada ja ametivõimud ning kahjukannatajad sei- sid täieliku mõistatuse ees. Lõpuks läks siiski korda asjasse selgitust tuua ja mõis- tatust lahendada. Saadi nimelt üks foksi- tõugu koer kätte sel silmapilgul, kui tema hammastega võru lahti hammustas ja tah- tis selle ära viia. Koer lasti ära jooksta, kuid temale järgi saadeti politseikoerad ja sel viisil läks korda tabada ühte suure- mat, hästi organiseeritud varaste salka, mille liikmed oma abiliste-loomade kaas- abil varastasid suuri varandusi. Sellega ühenduses hakkasid Prantsusmaa politsei- võimud küsimust lähemalt uurima. Selge on praegu, et kusagil keskkohas erilisi kuritegijate koeri välja õpetatakse. Prantslased arvavad, et sarnaseks kesk- kohaks on muu seas Berliin. Esimene asi, mida koertele õpetatakse, on vahil seis- mine. Koerad võivad tundide kaupa ühel kohal tänaval lamada, tähele pannes, mis tänaval sünnib ja eriti, kas politseiametni- kud ei lähene teatavale, koerte valve alla antud kohale. Nii pea kui politseini- kud lähenevad, annab koer sellest oma peremehele või peremeestele lühikese kolmekordse haukumisega teada. Kui vargus on toime pandud, ronivad koerad redelit mööda korterisse, kus nende selga varastatud asjad pakitakse ja neid koju saadetakse. Koerad tunnevad teed ning viivad asjad kuritegijate peidupaikadesse. Teisi koeri dresseeritakse kallaletungi- miseks inimestele. Pimedatel kõrvaltäna- vatel tungivad koerad möödaminejate kal- lale ja tõukavad neid maha. Läheduses viibib koera peremees, kes kohe kohale ruttab ja koera minema kihutab. Siis ai- tab mees võõrale püsti tõusta, riideid pu-

hastada ja ei unusta muidugi selle juures isikult, kes midagi paha ei aima, rahatas- kut, kella jne. ära võtmast. — On ka juhtu- misi ette tulnud, kus koerad on kuritegi- jatele appi rutanud ja politseiametnikku- dele kallale tunginud, kui asi on kujune- nud võitluseks kuritegijate ja politsei va- hel. Tihtipeale on niisugustel juhtumistel (kui politseiametnikkudel on koerad kaas- sas) välja kujunenud äge võitlus politsei ja kuritegijate koerte vahel.

Muidugi on koerte tarvitamisel kurite- gijate poolt ka oma halb külge, sest tihti- peale muutuvad need koerad, kui korda läheb neid elusalt kinni püüda, oma pere- meeste äraandjateks. Esimestel päevadel peale kinnivõtmise on need koerad hari- likult väga tigidad, et söö ega joo ja ei lase võõrast ligi. Kuid politseinikkude seas leidub alati isikuid, kes koeri tunne- vad ja oskavad nendega ümber käia. Nemad mõistavad lühikese aja jooksul koerte usaldust võita ning lõputulemuseks on see, et kardetavatest politsei vaenlas- test saavad politsei lähemad ja head sõb- rad. Nemad näitavad politseile kätte ku- ritegijate kõige salajasemad peidupaigad ja muutuvad äraandjateks ka kuritegija- tele enestele. On olnud juhtumisi, kus kri- minaalpolitsei ametnikud niisuguse koe-

raga kusagile kahtlase iseloomuga joogi- kohta on läinud, kus parajasti viibis koera endine omanik — kuritegija. Koer tun- neb kuritegija — endise peremehe — ära ja jookseb suure rutuga ja rõõmuga tema juure — politseinikul jääb harilikult siis ainult veel kuritegijat arreteerida.

Mis nüüd veel sellesse puutub, et Ber- liin on, nagu tõendada teavad Prantsus- maa politseinikud, üheks kuritegijate koerte väljaõpetamise keskkohaks, siis ei- tab seda Berliini politseipresiidium kõige kategoorilisemal kujul. Õige olevat ai- nult, et ka Berliinis on kuritegijad haka- nud viimasel ajal koerte kaasabi tarvita- ma, eriti varguste ja murdvarguste toime- panemisel. Berliini kuritegijad on jälle oma moodi kavalust tarvitama hakanud. Nemad võtavad kaasa emase koera, kui on kavatsus sisse murda üksikult seisvas- se maija, kus on olemas hoovikoer. Tegeli- kult on murdvarastel ka mitu korda edu olnud ning kavalus on õnnestunud ja hoo- vikoera tähelepanu on kuritegijate pealt kõrvalde juhitud. Arvata võib muidugi, et erilisi koeri kuritegude toimepanemiseks ehk kaasaaitamiseks igas suuremas kohas välja õpetatakse, muuseas nii hästi Ber- liinis kui ka Pariisis.

Esperanto alalt.

Õpetlased ja Esperanto.

Londonis hiljuti peetud rahvusvahelisel radiologia kongressil esines Kataluna õpetlane Bremen-Masgrau teaduslise et- tekandega esperanto keeles, mis äratas suurt tähelepanu vastavais ringkondis.

Kongressist osavõtjad Argentiina, His- paania, Saksamaa ja Venemaa õpetlased esinesid ettepanekuga, et järgneval kongressil olgu ametliseks keeleks esperanto ning ka kirjalised teadaanded ja tööd olgu kõik avaldatud rahvusvahelises keeles.

Esperanto posti teenistuses.

Viimane riikidevaheline postikonverents Pariisis tunnustas ametlikult esperanto ka telegraafilises läbikäimises tarvitata- vaks keeleks. Postivalitsused mitmeil mail

püüavad peale selle ka laiemalt kasutada rahvusvahelist keelt. Nii kannavad Nõu- kogude Venemaa postmargid ja mõned muud riiklised väärtmärgid ainult vene- ja esperantokeelseid pealkirju. See on kavatsusel ka Hiinas, nagu seda väljen- das nende esitaja nimetatud kongressil. Suurt rahvusvahelise keele tarvitamist näitavad üles veel Argentiina, Schveitsi ja Tšecho-Slovakkia postivalitsused.

Saksamaa riigiraudteevalitsuse

poolt korraldati esperanto keelt oskajate ametnikkude arvu kindlakstegemiseks an- keet, mille tagajärjel selgus, et keelt oska- vad juba 370 inimest, kuna keele õppimi- seks avaldasid soovi ligi 2000 inimest, mil- leks neile raudteevalitsuse poolt kursused korraldatakse.

Ametlik osa.

Politsei peavalitsuse ülema käsukiri 23. detsembrist s. a. nr. 69:

§ 1.

Siseministri korraldusel 23. detsembrist 1925. a. täitmisele võtta alates 1. jaanuarist 1926. a. „Riigi Teatajas“ nr. 177/178 — 1925. a. avaldatud politseiasutuste kujundamise määruse eluviimiseks:

1) Riigi Teat. nr. 191/192 — 1925. a. avaldatud politseiasutuste koosseisuliste ametite vastavuse eritabelis loetletud uued ametnimetused tarvitusele võtta.

2) Politseiasutuste kujundamise määruse § 28 loetletud ametikohtadele jäävad kuni Vabariigi Valitsuse poolt ametnikkude ametisse kinnitamist pole järgnenud, eritabeli A osas ja B osas I. pooles loetletud vastavad ametnikud — kohustetäitajatena.

3) Moodustada politseiasutuste kujundamise määruse § 18 loetletud prefektuurid ja raudteepolitsei.

4) Asjaajamine ja varandused üle anda:

a) Tallinna-Harju prefektuurile — Tallinna linna ja Harju maakonna politseiülematel.

b) Tartu-Valga prefektuurile — Tartu linna, Tartu maakonna ja Valga maakonna politseiülematel.

d) Pärnu prefektuurile — Pärnu maakonna politseiülemaal.

e) Viljandi prefektuurile — Viljandi maakonna politseiülemaal.

g) Võru-Petseri prefektuurile — Võru ja Petseri maakonna politseiülematel.

h) Rakvere-Paide prefektuurile — Viru ja Järva maakonna politseiülematel.

i) Lääne-Saare prefektuurile — Lääne- ja Saaremaakonna politseiülematel.

k) Narva prefektuurile — Narva linna politseiülemaal.

l) Raudteepolitsei komissarile — raudteepolitseiülemaal.

5) Lääne-Saare ja Võru-Petseri prefektuurides jätta ajutiselt kohalised abiprefektuurid iseseisva asjaajamisega asukohtadega vastavalt Kuresaares ja Petseris.

6) Kuni politsei kujundamise määruse § 16 korras prefektuuride tegevuspiirkondade kinnitamiseni ajutiselt lugeda tegevuspiirkondadeks:

a) Tallinna-Harju prefektuuril — Tallinna linn ja Harju maakond.

b) Tartu-Valga prefektuuril — Tartu linn ja maakond ja Valga linn ning maakond.

d) Pärnu prefektuuril — Pärnu linn ja maakond.

e) Viljandi prefektuuril — Viljandi linn ja maakond.

g) Võru-Petseri prefektuuril — Võru linn ja maakond ja Petseri linn ning maakond. Petseri abiprefekti tegevuspiirkonnaks on Petseri linn ja maakond.

h) Rakvere-Paide prefektuuril — Rakvere ja Paide linnad, Järva maakond ja Viru maakond, välja arvatud Jõhvi ja Narva-Jõesuu politsei jaoskonnad. Prefektuuri asukoht Rakvere linnas.

i) Lääne-Saare prefektuuril — Haapsalu ja Kuresaare linnad ning Lääne ja Saare maakonnad. Kuresaare abiprefekti tegevuspiirkonnaks on Kuresaare linn ja Saare maakond.

k) Narva prefektuuril — Narva linn ja Viru maakonnast Jõhvi ja Narva-Jõesuu politsei jaoskonnad.

7) Kuni politsei kujundamise määruse § 19, 23 ja 25 korras politseikomissaride, raudteepolitsei abikomissaride, konstaablite ja poliitilise politsei komissaride tegevuspiirkondade ja asukohtade kindlaksmääramiseni jäävad ajutiselt maksma senised tegevuspiirkonnad ja asukohad.

Kriminaalkomissaride tegevuspiirkonnaks ja asukohtadeks lugeda vastavate prefektuuride tegevuspiirkonnad ja asukohad Tartu-Valga kriminaalkomissaride ühe abikomissari asukoht — Valgas, kelle tegevuspiirkonnaks Valga linn ja maakond. Lääne-Saare kriminaalkomissari ühe abikomissari asukoht Kuresaares, kelle tegevuspiirkond Kuresaare linn ja Saare maakond; Rakvere-Paide kriminaalkomissari ühe abikomissari asukoht Paides, kelle tegevuspiirkonnaks Paide linn ja Järva maakond, välja arvatud Tapa ja Ambla alevid ning Ambla, Einmanni, Lehtse, Nõmküla, Kapu, Albu ja Liigvalla vallad ja Võru-Petseri kriminaalkomissari ühe abikomissari asukoht Petseris, kelle tegevuspiirkonnaks Petseri linn ja maakond.

8) Kuni politsei kujundamise määruse § 25 korras poliitilise politseiametnikkude asukohtade ja alluvusse antud ametnikkude arvu kindlaksmääramiseni jäävad aju-

tiselt maksma Siseministri määrustes R. T. nr. 28/29 — 1923. a. ja R. T. nr. 115/116 1925. a. avaldatud asukohad ja senine tegelik koosseis.

9) Politseiasutuste koosseisuliste ametite eritabeli B osa II. poolse p. p. 1. ja 2. loetletud ametnikkudest asuvad ajutiselt ex officio prefekti kohuste täitmisele järgmised:

- a) Tallinna-Harju prefekti k. t. — Tallinna linna politseiülem.
- b) Tartu-Valga prefekti k. t. — Tartu linna politseiülem.
- d) Narva prefekti k. t. — Narva linna politseiülem.
- e) Pärnu prefekti k. t. — Pärnu maakonna politseiülem — abiprefektina.
- g) Viljandi prefekti k. t. — Viljandi maakonna politseiülem — abiprefektina.
- h) Võru-Petseri prefekti k. t. — Võru maakonna politseiülem — abiprefektina.
- i) Rakvere-Paide prefekti k. t. — Viru maakonna politseiülem — abiprefektina.
- k) Lääne-Saare prefekti k. t. — Lääne maakonna politseiülem — abiprefektina.

10) Samas tabelis p. 2. ja 3. loetletud Harju, Järva, Tartu, Valga, Petseri ja Saaremaakondade politseiülemad ja Tallinna ning Tartu linna politseiülema abid asuvad ajutiselt vastavate prefektuuride juurde abiprefektidena.

11) Samas tabelis p. 4. loetletud ametnikud asuvad:

Narva linna politseiülema abi — I. jaoskonna politseikomissariiks.

Harju maakonna politseiülema abi — linnaümbruse jaoskonna politseikomissariiks.

Viru maakonna politseiülema abi — linna jaoskonna politseikomissariiks.

Võru maakonna politseiülema abi — linna jaoskonna politseikomissariiks.

Lääne maakonna politseiülema abi — linna jaoskonna politseikomissariiks.

Tartu maakonna politseiülema abi — Tartu-Valga prefektuuri politseikomissariiks.

Valga maakonna politseiülema abi — linna jaoskonna politseikomissariiks.

Petseri maakonna politseiülema abi — linna jaoskonna politseikomissariiks.

Viljandi maakonna politseiülema abi — linna jaoskonna politseikomissariiks.

Pärnu maakonna politseiülema abi — linna jaoskonna politseikomissariiks.

12) Palka maksta kõikidele ametnikkudele endise ameti palga suuruses.

13) Tarvitusele võtta pitsatid, kirja nurgastambid ja nimelauad käesoleva juurelisatud tabelis tähendatud tekstidega. Nurgastambid muretseda kohapealsete asutuste krediitide arvel. Pitsatid saadetakse kohale politsei peavalitsusest. Kuni pitsatite kättesaamiseni tarvitada vastavatel ametnikkudel senini tarvitusel olevaid pitsatid. Igasuguseid seniseid planketta tuleb edasi tarvitada kuni tagavarade lõppemiseni, neid parandades, kas vastava stambi pealelöömisega, või vana teksti mahatõmmates uue stambi juurelöömisega. Sama võib ka kirjutusmasinal või käsikirjaga teha. Ainult tähtsate kirjade jaoks on soovitatav tarvitada parandusteta tekstidega paberid.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d .

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

M ü h l b e r g, Gustav Kristo p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 1925 a. (36109)
L e m b e r g, Agate, v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. (36110)
K u u s e, Emilie Peedu t., v. a. Tall. linna pol. 6. jsk. 7. 1. 20 a. nr. 5207. (36111)
B r o m m i g, Martha Andrease t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. (36112)
K r ü s b a r t, Liine Jüri t., v. a. Pada vallaval. 7. 11. 22 a. nr. 1794.

K u r i, Karl Hendriku p., v. a. Jäärja vallaval. 6. 1. 23 a. nr. 5/12305.

L i n d e n b e r g, Emilie Jaani t., v. a. Valga linna pol. ülemalt 23. 12. 19 a. nr. 3409.

T a u n i (Taun), Eduard Otto p., v. a. Mõnište vallaval. 19. 12. 24 a. nr. 206.

B e r g m a n n, Jette Hendriku t., v. a. Tsooru vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 163.

A h m a n n, Emilie Jaani t., v. a. Karula vallaval. 10. 4. 20 a. nr. 1049.

Leer, Jakob Hermani p., v. a. Vana-Antsla vallaval. 9. 12. 19 a. nr. 353.
 Pettai, Emilie Peetri t., v. a. Tsooru vallaval. 28. 2. 20 a. nr. 557.
 Post, Minna Johani t., v. a. Tsooru vallaval. 21. 2. 20 a. nr. 501.
 Paap, Miili Peetri t., v. a. Tsooru vallaval. 24. 12. 19 a. nr. 355.
 Roosberg, Villem Johani p., v. a. Tsooru vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 198.
 Schmidt, Kusta Karli p., v. a. Tsooru vallaval. 2. 1. 20 a. nr. 385.
 Adson, Arthur Johani p., v. a. Tsooru vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 209.
 Adson, Bertha Johani t., v. a. Tsooru vallaval. 6. 3. 20 a. nr. 734.
 Jaek, Pauline Mihkli t., v. a. Tsooru vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 268.

Tepp, Mari Hendriku t., v. a. Tsooru vallaval. 3. 3. 20 a. nr. 679.

Kuulutus.

Viru maak. politsei Jõhvi jaoskonna ülem annab teada, et 7. jaan. 1926 a. kell 10 homm. müüakse Tudolinna vallas, Pärniku külas

enampakkumisel

Marie Hinnõ päralt olev varandus, mis koosneb ühest 10-ne kuusest lehm-mullikast (pruuni karva), hinnatud 1000 marga peale, koolitrahvi sissenõudmiseks.

Müüdavat looma võib näha oksjoni päeval. Pakkumine algab hinnatud summast.

Jõhvis, 23. dets. 1925 a. Nr. 6895.

Jaoskonna ülem: H. R a u k a s.

28. detsembril 1925 a. surma läbi lahkunud Võhmuta raiooni ülemat

Johann Visnapuu'd

mälestab

Järvamaa Politseiametnikkude Rõgu.

Kuulutus.

Pärnu maakonna politsei 3 jaoskonna ülem annab teada, et 18. jaan. 1926 a. kell 10 hommikul müüakse Taali vallas, Sindi asunduses

enampakkumisel

Mart Rimmelgas'e päralt olev varandus, mis koosneb ühest hobusest, hinnatud 10.000 marga peale, mitmesuguste maksude sissenõudmiseks.

Müüdavat looma võib näha oksjoni päeval oksjoni kohal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Pärnus, 28 dets. 1925 a.

Jaoskonna ülema k. t. J. P e n j a m.

Kuulutus.

Pärnu maak. politsei 3. jaosk. ülem annab teada, et 13. jaan. 1926 a. kell 10 hommikul müüakse Taali vallas, Taali asunduses

enampakkumisel

Johan Reier'i päralt olev varandus, mis koosneb ühest mullikast, hinnatud 2000 marga peale, liikumata varanduse maksu sissenõudmiseks. Müüdavat looma võib näha oksjoni päeval oksjoni kohal. Pakkumine algab hinnatud summast.

Pärnus, 23. dets. 1925 a.

Jaoskonna ülema k. t.: J. P e n j a m.

Kuulutus.

Pärnu maak. politsei 3 jaoskonna ülem annab teada, et 18. jaan. 1926 a. kell 10 hommikul müüakse Kaisma vallas, Kergu alevis

enampakkumisel

Mats Taurami päralt olev varandus, mis koosneb ühest saapapealsete tegemise masinast, hinnatud 26.000 marga peale, kohtumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavat asja võib näha oksjoni päeval oksjoni kohal. Pakkumine algab hinnatud summast.

Pärnus, 28 dets. 1925 a.

Jaoskonna ülema k. t. J. P e n j a m.